

Ö?retim Elemanlar? Güç Türleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Elemanlar? Güç Türleri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26802>

Özet

Ö?retim Elemanlar? Güç Türleri Ölçe?i, Aslanargun ve Eri? (2013) taraf?ndan, ö?retim elemanlar?nın s?n?f yönetimi süreçlerinde kullandıkları farklı Güç Türleri'ni belirlemek amacıyla geli?tirilmiş bir ölçektir. Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlarında görev yapan akademik personelin ö?rencileri üzerindeki etkile?im ve kontrol mekanizmalar?n? incelemeyi hedefler. Geli?tirme çal??ması sonucunda 34 madde ve 7 faktörden oluşan bu araç, yüksek iç tutarlılık katsayısı ve güçlü faktör yapısı ile güvenilir bir ölçüm sağladığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Elemanlar?, Güç Türleri, S?n?f Yönetimi, Güç Boyutlar?, Ölçek Geli?tirme, Akademik Güç, Sosyal Güç.

Yazarlar

Engin Aslanargun, H. M. Eri?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite düzeyindeki ö?retim elemanlar?nın s?n?f ortam?nda ö?renci davranışları?n? yönlendirmek ve disiplini sağlamak için başvurdukları çe?itli Güç Türleri'ni sistematik olarak ölçmektir. Bu, eğitim psikolojisi ve yönetim bilimleri açısından, ö?retim eleman-ö?renci dinamiklerinin anlaşılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Ölçek, ö?retim elemanlar?nın kullandıkları gücün doğasını (örneğin, kişisel otorite mi yoksa yasal zorunluluk mu) ortaya koyarak, etkili s?n?f yönetimi stratejilerinin belirlenmesine yardımcı olmayı hedefler. Bu sayede, akademik personelin pedagojik yeterliliklerinin değerlendirilmesine yönelik önemli bir araç sunulmaktadır.

Yapı

Ö?retim Elemanlar? Güç Türleri Ölçe?i, sosyal psikolojideki temel güç kavramlarına dayanmaktadır. Ölçek, ö?retim elemanlar?nın kullandıkları gücü altı temel boyutta incelemektedir: Kişisel Güç, Zorlayıcı Güç, Karizmatik Güç, Bilgi Gücü, Yasal Güç ve Anlayıcı Gücü. Bu boyutlar, ö?retim elemanlar?nın ö?rencileri motive etme, ödüllendirme veya cezalandırma yöntemlerini temsil etmektedir.

Ölçe?in çok boyutlu yapısı, ö?retim elemanlar?nın s?n?f içi etkileşimlerde tek bir güç kaynağına bağlı kalmadığını, aksine duruma ve ö?renci grubuna göre farklı güç stratejilerini bir arada

kullanabildi?ini varsayar. Bu yap?, e?itim liderli?i ve otorite kullan?m? alanlar?nda derinlemesine analiz yap?lmas?na olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla yap?lan analizlerde, faktör analizi için uygunluk testleri kullan?lm??t?r. KMO testi sonucu, kritik de?er olan .70'den yüksek ç?km??t?r. Bu sonuç, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Bartlett Testi sonuçlar? ise $p = .000 (< .01)$ düzeyinde anlaml? bulunmu?tur. Bu durum, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matris olmad???n? ve faktör analizinin anlaml? oldu?unu do?rulamaktadır. Nihai 34 madde, toplam varyans?n %53.318'ini aç?klamaktadır, bu da ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu i?aret eder.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in genel Cronbach Alpha katsay?s? .92 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, psikometrik açıdan mükemmel düzeyde bir iç tutarlılık i?aret etmekte ve ölçe?in oldukça güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Yüksek iç tutarlılık katsay?s?, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde uyum içinde çalı?t???n? göstermektedir. Bu, ölçe?in farklı uygulamalarda istikrarlı ve tutarlı sonuçlar verece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, aç?mlayıcı faktör analizi sonucunda toplam 34 maddeden ve alt? ana güç boyutunu temsil eden 7 faktörden olu?maktadır. Bu faktörler, ö?retim elemanlar?nın güç kullanma davran??lar?nın alt boyutlar?n? temsil eder.

Faktörlerin ve madde say?lar?nın da??ılım? şu şekildedir:

Kişisel Güç Boyutu: 10 madde

Zorlayıcı Güç Boyutu: 6 madde

Karizmatik Güç Boyutu: 7 madde

Bilgi Gücü Boyutu: 4 madde

Yasal Güç Boyutu: 2 madde

Anlayıcı Gücü Boyutu: 2 madde

Faktör yap?s?, toplam varyans?n %53.318'ini aç?klayarak, teorik yap?y? destekleyen güçlü bir faktörleme sa?land???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Development)

Format: Derecelendirme format? belirtilmemi?tir (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktadır ancak kaynakta bo? bırak?lm??t?r: "-").

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retim Elemanlar? (Yüksekö?retim Akademik Personeli)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Akademik personel)

Popülasyon Detaylar?: Yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik personel.

Test Metodolojisi: Kendi kendine uygulanan, çok maddeli, çok faktörlü psikometrik ölçme arac?.

Anahtar Kelimeler

E?itim Yönetimi, Güç Alg?s?, Ö?retim Üyesi, Cronbach Alpha, KMO, Yap?salsal E?itlik Modellemesi, Akademisyen.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: enginaslanargun@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Engin Aslanargun (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek Geli?tirme Y?I?: 2013

?zinler ve Ücret: Ticari kullan?m ve izinler için sorumlu yazar (Engin Aslanargun) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: enginaslanargun@gmail.com

Kaynaklar

Aslanargun, E. ve Eri?, H. M. (2013). Ö?retim elemanlar?nın s?n?f yönetiminde kulland?klar? Güç Türleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (2),

207-220.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ogretim-elemanlari-guc-turleri-olcegi-toad.pdf

Öğretim Elemanları Güç Türleri Ölçeği Maddeleri

Ölçek 34 maddeden ve 7 faktörden oluşmaktadır. Aşağıda faktör boyutları ve ilgili örnek maddeler yer almaktadır:

Kişisel Güç Boyutu (10m): Alandaki güncel gelişmeleri takip ederler.

Zorlayıcı Güç Boyutu (6m): Öğrencilere karşı tutarsız davranırlar.

Karizmatik Güç Boyutu (7m): Davranışları ile örnek olurlar.

Bilgi Gücü Boyutu (4m): Not konusunda adaletlidirler.

Yasal Güç Boyutu (2m): Kanun ve yönetmelikler dikkatli olarak uygulanırlar.

Anlayıcı Güç Boyutu (2m): Devamsızlık konusunda tolerans göstermezler.